

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Komisioneri Për Mbrojtjen nga Diskriminimi

Nr.....991.....Prot.

Tirane, me 07 / 02 / 2012

REKOMANDIM

Lenda: *Rekomandohet marrje masash për përbushjen e detyrimeve të parashikuara nga ligji nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, nga drejtuesit e institacioneve arsimore.*

Drejtuar: Drejtorise Arsimore Rajonale - Shkodër

Bazuar ne ligjin nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, nen 32, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka kompetencë monitorimin e zbatimit të ligjit nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, kryerjen e sondazheve në lidhje me diskriminimin, publikimin e raporteve dhe bërjen e rekomandimeve për çfarëdo lloj çështjeje që lidhet me diskriminimin etj.

Duke vlerësuar shumë të rëndësishme njohjen e situatës në vend lidhur me diskriminimin, Komisioneri për mbrojtjen nga diskriminimi, konsideroi të nevojshme të zhvillojë një monitorim me fokus sjelljet diskriminuese në sistemin arsimor dhe nivelin e njohjes se ligjit nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, në 6 qarqe (bashkitë kryesore të vendit).

Ky monitorim u zhvillua me mbështetjen e Ministrisë së Arsimimit dhe të Shkencës, e cila mundesoi bashkëpunimin e Komisionerit me Drejtoritë arsimore rajonale si dhe me mbështetjen financiare të UNICEF.

Qëllimi i këtij monitorimi ishte:

Adresa: Rruga Sami Frasher, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
e-mail: info@kmd.al
Web: www.kmd.al

1. Të nxjerrë një pasqyrë sa më reale të nivelistët e njohjes se ligjit nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi” nga nxënësit e grupmoshave 12-18 vjec.
2. Të nxjerrë një pasqyrë sa me reale të nivelistët e njohjes së ligjit nr.10221, dt.04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi” dhe të detyrimeve që ligji parashikon për drejtuesit e institucioneve arsimore:
3. Të nxjerrë një pasqyrë sa më reale të ekzistencës së fenomenit të diskriminimit, të llojeve kryesore të shfaqeve diskriminuese dhe mënyres së trajtimit të tyre në sistemin arsimor për grupmoshat e sipërpermendura.
4. Bazuar në të dhënat e monitorimit Komisioneri për Mbrotjen nga Diskriminimi të dalë me rekondime specifike lidhur me diskriminimin në fushen e arsimit.

Një nga arsyet pse u jemi drejtuar këtyre grupeve është se vete ligji “Për mbrojtjen nga diskriminimi” parashikon si një ndër fushat që gjelqjnë mbrojtjen e këtij ligji, fushën e arsimit. Natyrisht që fushat e parashikuara në ligj nuk janë shteruese por fakti është që ligjvënësi ka parashikuar fushën e arsimit duke parë rëndësinë e rritjes së një brezi të ri pa paragjykime dhe sjellje diskriminuese.

Këto kategori janë përfshirë në kete iniciativë për arsyet se ata janë grupe sociale me statuse të ndryshme shoqërore si dhe i përkasin grupmoshave, racave, gjinive, feve, kulturave, përkatesive dhe bindjeve të ndryshme. Gjithashtu, këto grupe bashkëveprojnë ndërmjet tyre në institucionet arsimore. Të gjithë këta aktorë dhe faktorë mund të influencojnë në krijimin e një klime të përshtatshme për të luftuar diskriminimin, duke bashkëpunuar dhe koordinuar ndërmjet tyre përpjekjet e tyre në këtë fushë.

Monitorimi u krye ne bashkite Shkoder, Tirane, Elbasan, Durres, Fier, Kukes, dhe u shtrit ne 6 shkolla per secilen bashki.

Në mënyrë që të arriheshin objektivat e monitorimit, duke u bazuar ne eksperiencat e mëparshme të aktivitetave të Komisionerit, ku është verejtur mungesa e njohjes së ligjit dhe e institucionit të Komisionerit nga punonjësit e sistemit arsimor e aq me pak nga nxënësit e shkollave, u mendua që shkollat që monitorohet të pajisen me disa materiale që do të përgatiten për shpërndarje: broshuren informuese me informacion mbi Ligjin “Për mbrojtjen nga diskriminimi” dhe Zyrën e Komisionerit, kopje të ligjit për mbrojtjen nga diskriminimi, kopje të formularit të ankesës pranë zyrës së Komisionerit për Mbrotjen nga Diskriminimi. Kjo u realizua ditën që monitoruesit shkuan në shkollë për të shpërndarë formularët e ankesave.

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
 (Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
 e-mail: info@kmd.al
 Web: www.kmd.al

U përgatiten dhe u shumfishuan 2 lloje pyetsorësh, për grupmoshat 12-18 dhe për mesuesit dhe drejtuesit e sistemit arsimor per 6 bashkitë kryesore të qarqeve të vendit.

Janë ngritur disa grupe pune të cilat mbuluan procesin e shpërndarjes dhe të mbledhjes së pyetsorëve në shkollat e parashikuara për monitorim.

Gjithashtu janë organizuar takime me drejtues të shkollave, të cilëve u është kërkuar informacion qe ato kanë mbi problematikat me grupet me vulnerabël (*me numrin e nxënësve të komuniteteve rom, egjyptian, me aftesi të kufizuara etj) si dhe perpjekjet që janë bërë nga drejtoritë e shkollave për t'u perballur me keto problematika. Gjithashtu është parë nese drejtuesit kanë ndërmarrë veprime konkrete për të përmbushur detyrimet që parashikohen në ligj.*(neni19).

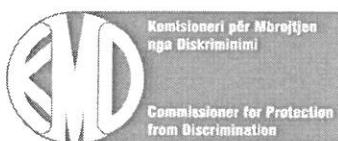
Nga ky monitorim u konstatuan:

- 1. Në asnje nga shkollat nuk ishte afishuar ligji në vende të dukshme në kuadër të rritjes së ndergjegjesimit sic edhe është parashikuar në nenin 19 pikat a, të ligjit.**
- 2. Nuk u gjet ndonjë kënd apo mjet tjeter që duhet të perdorej për të bërë të mundur njohjen nga nxënësit dhe mësuesit me ligjin “Për mbrojtjen nga diskriminimi”.**
- 3. Nuk na u dha ndonje rast konkret diskriminimi e shqyrtaue nga drejtuesit e institucioneve sic është parashikuar në nenin 19 pikat ç,d të ligjit.**

Sa me sipër bazuar në nenin 32 të Ligjit nr.10 221, datë 4.2.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, Komisioneri për mbrojtjen nga diskriminimi rekomandon:

- 1. Drejtoria arsimore rajonale të marrë të gjitha masat për të përmbushur detyrimet që parashikon Ligji nr.10 221, datë 4.2.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, në kreun III të tij, duke u ndalur kryesisht në parashikimet ligjore të nenit 19 i cili parashikon:**

- Drejtuesi i institucionit arsimor është përgjegjës për marrjen e masave me karakter pozitiv në institucionin përkatës, për të luftuar diskriminimin në lidhje me të drejtën për arsimim. Masat që merren, ndër të tjera, janë:**
  - a) rritja e ndërgjegjësimit për këtë ligj brenda institucionit, ndër të tjera duke afishuar ligjin në një vend të dukshëm;**
  - b) lufta kundër modeleve të sjelljes diskriminuese që përbëjnë ose nxisin diskriminim brenda institucionit;**

Adresa: Rruga Sami Frasher, Nr.10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
e-mail: info@kmd.al
Web: www.kmd.al

- c) të marrë masat e nevojshme, përfshirë dhe masa disiplinore, për mbrojtjen e punëmarrësve nga diskriminimi dhe viktinizimi, brenda një muaji nga marrja e dijenisë;
- ç) trajtimi efektiv i ankesave për diskriminim në institucion, duke shqyrtuar çdo ankım brenda 30 ditëve nga paraqitja e tij;
- d) vendosja e masave disiplinore ndaj çdo personi që verifikohet të ketë kryer një veprim diskriminues kur një gjë e tillë është e përshtatshme, proporcionale dhe në përputhje me kompetencat e drejtorit.

Në përputhje me nenin 33, pikë 11 të Ligjit nr.10 221, datë 4.2.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, lutemi të na vini në dijeni për qëndrimin Tuaj, ndaj këtij rekomandimi.

Duke ju falenderuar për bashkëpunimin,

Irma BARAKU

Adresa: Rruga Sami Frasheri, Nr.10, Kati II, Tiranë
 (Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
 e-mail: info@kmd.al
 Web: www.kmd.al